

РОЛЬОВІ ТА ПОНЯТІЙНІ СЕГМЕНТИ ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Алфімова А.О.

Науковий керівник – Кадала В.В., кандидат юридичних наук., доцент, завідувач кафедри ЦГП

Криворізький навчально – науковий інститут

Донецький юридичний інститут МВС України

Фінансові результати діяльності підприємств виступають ключовим сегментом, який розкриває дієвість обраної стратегії розвитку підприємств та вказує на вірність прийнятих тактичних рішень. Безумовно кожне підприємство незалежно від обраної сфери бізнесу має надію отримати позитивний фінансовий результат, який в майбутньому міг би мати тенденцію до збільшення. Разом з тим, вищий менеджмент підприємства не може прогнозувати постійний ріст фінансового результату без врахування різних видів економічних ризиків. Як показують дослідження сучасний стан економіки країни бажає мати кращого. Значна частина підприємств не лише порушила намічені терміни виконання взятих зобов'язань перед комерційними партнерами, а, й потерпає від впливу факторів макроекономічного рівня. Результатом впливу негативних чинників на діяльність підприємств в окремих випадках виступають збитки, які також мають свою природу появи в пакеті оцінювання діяльності підприємства взагалі.

Варто зазначити, питання формування та розподілу фінансового результату діяльності підприємств постійно знаходить в колі актуальних напрямків дослідження як науковцями, так і практиками. Серед науковців доцільно відзначити наступних вчених О.Б.Курило, Л.П.Бондаренко, О.Й Вівчар, О. М.Чубка [1], М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань [2], В.Г.Фурик., В.В.Зянько, І.М. Вальдшмідт [3], М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон. [4] та інші. Розкриваючи змістовність понятійної категорії «фінансовий результат» вчені звертають на його значення при встановленні напрямку бізнесу та намічених перспектив.

Понятійна категорія «фінансовий результат» " широко використовується в практичній діяльності підприємств , проте, його тлумачення у законодавстві України не існує.

О.Б.Курило, Л.П.Бондаренко, О.Й Вівчар, О. М.Чубка [1] звертають увагу на той факт, що деякі автори під «фінансовим результатом» розуміють:

- грошову форму підсумків господарської діяльності організацій або інших підрозділів, виражена у прибутках або збитках;
- балансовий прибуток (або збиток) підприємства, який складається із доходу (витрат) від інших реалізацій і сум позареалізаційних доходів (витрат); прибуток чи збиток, отримані в результаті господарської діяльності.

Як зазначають М. Д. Бедринець та Л. П. Довгань [2] незважаючи на інтерес науковців до трактування сутнісної характеристики понятійної категорії «фінансовим результатом», як багатогранного показника ефективності діяльності підприємства, не втрачає актуальності питання його складових. Це пов'язано з тим, що результативність діяльності підприємств має двоякий характер і не дивлячись на ситуацію, яка склалася на підприємстві необхідно мати розуміння про видовий склад даної категорії.

У своїй праці В.Г.Фурик., В.В.Зянько, І.М. Вальдшмідт [3] пропонують під фінансовими результатами слід розуміти збільшення прибутку (збитку) та підвищення рівня рентабельності (збитковості) підприємства від фінансово - господарської діяльності за звітний період.

Науковці звертають увагу на те, що у сучасних умовах господарювання фінансово - господарська діяльність підприємств в Україні ускладнюється різними кризовими ситуаціями. Під загрозою банкрутства в Україні перебувають у переважній більшості малі та середні підприємства, а стабільність розвитку національної економіки залежить від ефективності функціонування в країні малого та середнього бізнесу. У національній економіці України спостерігається тенденція до зменшення ролі мікропідприємств.

На думку М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон. [4] рольове значення фінансового результату підприємств доцільно розглядати через понятійну категорію прибуток. Обґрунтовуючи свою позицію науковці зазначають наступне: саме прибуток є стрижнем і головною рушійною силою економіки ринкового типу, основним спонукальним мотивом діяльності підприємців в умовах ринку, певним гарантом прогресу економічної системи, а відсутність прибутку – яскравий доказ регресу й соціальної напруженості. Крім того прибуток є основним джерелом фінансових ресурсів на мікроекономічному та макроекономічному рівні.. А значення прибутку як показника, який найбільш повно відображає ефективність виробництва, обсяг й якість виробленої продукції, рівень продуктивності праці, динаміку рівня собівартості та характеризує інтенсифікацію виробництва за будь-якої форми власності, досить багатогранна й важко оцінити.

В свою чергу М. Д. Бедринець та Л. П. Довгань [2] стверджують, пріоритетного значення у визначенні роль фінансового результату належить

самого прибутку. Тобто науковці підтримують позицію М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон. [4] Їхня позиція зводиться до того, що прибуток є основним захисним механізмом, який захищає підприємство від загрози банкрутства. Хоча загроза банкрутства існує і в умовах прибуткової діяльності підприємства, але підприємство набагато швидше виходить з кризового стану при високому потенціалі генерування прибутку. За рахунок капіталізації отриманого прибутку може бути швидко збільшена частка високоліквідних активів, тобто відновлена платоспроможність; збільшена частка власного капіталу при відповідному зниженні обсягу залучених засобів, тобто підвищена фінансова стійкість; сформовані відповідні резервні фінансові фонди.

Таким чином, фінансовий результат будь-якого підприємства є найважливішим показником, який характеризує ефективність його діяльності та можливість його подальшого розвитку що дає змогу оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища. Величина фінансового результату створює запас фінансової стійкості. В сучасний період розвитку ринкової економіки та наявності великої кількості саме збиткових промислових підприємств формування та аналіз фінансового результату діяльності, зниження витрат та збільшення доходів, й збільшення прибутку, набуває особливої актуальності. Більшість науковців вважають, що значення фінансового результату діяльності підприємств має визначатися з позиції самого прибутку. Таке твердження витікає з того, що саме прибуток підприємства як вид фінансового результату є головною метою підприємницької діяльності. Основним спонукальним мотивом здійснення будь-якого виду бізнесу, його головною кінцевою метою є ріст благоустрою власників підприємства.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- 1.Фінанси підприємств: підручник / [О.Б.Курило, Л.П.Бондаренко, О.Й.Вівчар, О. М.Чубка]. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
- 2.Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств: навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2018. 292 с
- 3.Фінанси підприємств : практикум / [В.Г.Фурик, В.В.Зянько, І.М. Вальдшмідт] . Вінниця : ВНТУ, 2017. 87 с.
- 4 Фінансовий аналіз. навч. посіб. / [М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон]. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 304 с.